

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

§. 1. De eo, qui Ordines conferre potest.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

Quæres ultimo. Qui Acolythi : *Re.* Acolythus Latine sequens dicitur, eò quòd sequatur Subdiaconum, illique ministret, vel aliter Ceroferarius dicitur, eò quòd ipsius sit ferre candelabrum cum cereo, quem etiam accendit. *cit. can. Cleros. §. Acolythi.* Materia hujus Ordinis est 2plex: Ceroferarii traditio cum

hac forma: *Accipe Ceroferarium cum cereo, ut sciatis vos ad accendenda Ecclesia luminaria mancipari in Nomine Domini.* Et traditio urceoli cum his verbis: *Accipite urceolum ad suggerendum vinum & aquam in Eucharistiam Sanguinis Christi in Nomine Domini. can. Acolythus. 16. dist. 23.*

TITULUS DECIMUS-SEPTIMUS.

DE

ORDINATIONIBUS.

Ordinatio est Personæ Ecclesiasticæ consecratio, per quam gratia & potestas obeundorum Ecclesiasticorum munerum seu officiorum Ordinis confertur. Hanc materiam in

tres sphaeras divisimus, acturi §. 1mo. de eo, qui Ordines conferre potest. 2do de iis, qui ordinari possunt. 3^{io} de qualitatibus Ordinandorum.

§. Primus.

DE

Eo, qui Ordines conferre potest.

Quæres primo. Quis ordinare potest? *Re.* Hoc proprium Episcoporum est officium. *can. perlectis. dist. 25. Concil. Trident. Sess. 23. de Sacram. Ordin. cap. 4. & can. 7.* Ordinandi potestas in characterè Episcopali fundatur, ideoque nec per privationem, nec degradationem, nec per ipsam mortem auferri potest; si enim Episcopus consecratus à mortuis resurgeret, absque nova ordinatione Ordines conferre posset.

Quæres secundo. Quæ requiruntur in Episcopo, ut ordinare valeat? *Re.* Ut in ordinatione character & executio officii conferatur, duo in ordinante Episcopo requiruntur: 1mo dignitas Episcopalis. 2do jurisdictione Episcopalis, quæ non sit renuntiata, nec per censuram suspensa. *cap. fin. de ordinat. ab Episcop. qui renunt.* Ut conferatur character Ordinis, sufficit dignitas Episcopalis, sive quòd sit Episcopus consecratus.

Quæ-

Quæres tertio. An Episcopus, qui renuntiavit Episcopatu, executionem Ordinum nunquam dare possit? *ꝛ.* Si renuntiavit non solum Episcopatu, sed etiam dignitati Episcopali, tunc in solis minoribus Ordinibus executionem officii dare potest, si renuntiavit Episcopatu, & non dignitati, etiam in Ordinibus majoribus officii executionem dare potest. *cap. 1. de ordinat. ab Episcopo, qui renuntiav.* Ratio fundamentalis est: duo jura, ut dictum, in Episcopo ordinante concurrunt: jus imprimis dignitatis Episcopalis, personæ cohærens, quod habetur per consecrationem, & quia indelebile quoad habitum, semper in Episcopo manet consecrato, ideoque characterem Ordinis semper imprimi ordinando, attamen exercitio hujus Ordinis renuntiari potest, & tunc Ordinum executionem, Ordinis exercitio renuntians, dare nequit, quia nemo dat, quod non habet. *can. Daibertum. 24. caus. 1. q. 7.* Quod de solis majoribus Ordinibus intelligendum; quia minores Ordines etiam non Episcopi conferre possunt. Deinde in Episcopo administrante est jus administrationis loco, cui præsidet, cohærens, quod habetur per confirmationem. *cap. transmissam. 15. de elect.* Si Episcopus renuntiavit administrationi, sed non dignitati, potest omnia, quæ sunt Ordinis Episcopalis, & quoad habitum, & quoad exercitium, modò subditos habeat, quia autem per renuntiationem propriis caret subditis, ideoque si per invitationem alterius Episcopi tunc cui dentur subditi, illis tam in minoribus, quàm majoribus Ordinibus officii

R. D. Schnorrenberg Instit. Jur. Can.

dare potest executionem. Cum ordinato ad minores Ordines scienter, ad majores ignoranter (nisi crassa & supina fuerit ignorantia) ab Episcopo, qui dignitati renuntiavit, quoad officii executionem proprius dispensat Episcopus. *cit. cap. 1. de ordinat. ab Episcopo, qui renuntiavit.*

Quæres quarto. An Episcopus hæreticus, & excommunicatus vel suspensus Ordinum nunquam det executionem? *ꝛ.* Si non sit hæreticus vel excommunicatus denunciatus, vel notorius percussor Clerici, dat Ordinis executionem; quia propter constitutionem Concilii Constantiensis: *Ad evitanda.* Fideles cum excommunicatis non denuntiatis, nec notoriis Clerici percussoribus communicare possunt, quasi non essent excommunicati, si autem denunciatus, non dat officii executionem, attamen eum eo, qui ignoranter à tali Ordines suscepit, Episcopus dispensat. *cap. fin. de ordinat. ab Episcopo, qui renunt.*

Quæres quinto. An Prælati non Episcopi minores Ordines ex privilegio conferre valeant? *ꝛ.* Ex privilegio Apostolico Prælati non Episcopi primam tonsuram & quatuor minores conferre possunt. Ita Cardinales Presbyteri minores Ordines conferunt suis Familiaribus & Clericis suæ jurisdictionis, nec non Clericis ac Regularibus quibuscunque ad voluntatem suorum Ordinariorum.

Quæres sexto. Quibus Abbates primam tonsuram & minores Ordines conferre possunt? *ꝛ.* Abbates perpetui, Sacerdotes, Benedicti, usum mitræ & pædi habentes primam tonsuram & Ordines minores conferre possunt. *cap. Abba-*

R

tes.

ses. 3. de privileg. in 6. Sed solum Religiosis sui Monasterii & in suo tantum Monasterio, ut limitavit *Trid. Sess. 23. de reform. cap. 10.* ita statuens: "Abbatibus ac aliis quibuscunque, quantumvis exemptis, non liceat imposterum intra fines alicujus Diocesis consistentibus, etiam si nullius Diocesis, vel exempti esse dicantur, cuiquam, qui Regularis subditus sibi non sit, tonsuram vel minores Ordines conferre, non obstantibus quibuscunque privilegiis, praescriptionibus, aut consuetudinibus etiam immemorialibus."

Quæres septimo. An Abbates vel Praepositi non benedicti minores Ordines conferre possint? R. Carentes speciali privilegio id non possunt. Fit exceptio in cap. 1. de suppl. negl. Pralat. Si per Abbatem non steterit, quin benedicatur, sed per Episcopi duritiam, qui interpellatus noluit benedicere, Abbas confirmatus, ac si benedictus esset, suum officium exercere potest.

Quæres octavo. An Abbates Novitiis suis primam tonsuram & minores Ordines conferre valent? R. Doctores communiter negativam tenent; in materia enim odiosa Novitii nomine subditorum non veniunt, cum propriè loquendo subditi non sint. Cui non obstat, quod Episcopus Diocesanus Monasterii, in quo Novitius existit, cum ordinare possit, quia Episcopus Ordinis Minister est Ordinarius, Abbas Delegatus, & in privilegio sibi favorabili, Episcopis odioso: ideoque nequit agere ultra delegationem, quæ se tantum ad Religiosos sui Monasterii subditos extendit.

Quæres nono. An Abbas benedictus Religioso non subdito minores Ordines conferre validè ordinet? R. Gravis hæc est inter Canonistas controversia, Pignat. tom. 1. consult. 366. sustinet talem ordinationem invalidam esse quoad substantiam, ideoque taliter ordinatum iterum ab Episcopo ordinandum. Fagn. in cap. statuimus. de suppl. negl. Pralator. n. 12. & seqq. ex proposito tenet affirmativam, quia Tridentinum potestatem, quam habebant Abbates, ex jure antiquo per cap. Abbates. de privileg. in 6. conferendi Ordines minores etiam non Regularibus restrinxit quoad usum licitum, non quoad valorem; dicit enim: *Abbatibus non liceat.* Explicatio hæc confirmatur ex pluribus declarationibus S. Congregationis, Fagn. l. c. n. 33. hanc adfert: Cum nonnulli Abbates in Germania in vim privilegiorum ante Concilium obtentorum conferrent minores Ordines non subditis, & dubitatum esset, an Ordines collati essent validi: S. Congregatio censuit esse validos, non obstante cap. 10. Sess. 23. & ordinatos non egere aliâ ordinatione. Imò ipse Pignatelli aliàs contrarius pro hac parte adfert S. Congregationis declarationem.

Quæres decimo. An Abbates Clericis sæcularibus vel Religiosis non subditis Ordines minores licitè conferre possint, si ordinandi ab Episcopo habeant literas dimissorias? R. Si habeant literas dimissorias specialiter ad ipsos Abbates directas, & adsit licentia Episcopi, in cujus Diocesi Ordines conferunt, licitè Ordines conferre possunt. Ità probat novissimus Canonista Jac. Lus
Wex

Wex è Societ. *ESU in sua Ariadne. p. 5. tract. 3. controu. 1.* Et ita respondit S. Congregatio citata à *Paxjord. l. 3. tit. 6. n. 18.* Non obstat declaratio S. Congregationis Anno 1641. 23. Novemb. approbante Urban. VIII. data in hunc modum: Non autem Regularibus alterius Congregationis, Ordinis vel Instituti, etiam si habeant literas dimissorias suorum Superiorum Regularium, & consensum Ordinariorum, intra quorum Diocæssion fines ipsi Regulares ordinandi existunt, & multò minùs personis secularibus etiam habentibus literas dimissorias à suis Ordinariis. Quia declaratio illa intelligenda est, quòd Abbates Ordines conferre nequeant Clericis secularibus habentibus literas dimissorias generales ad quemcunque Antistitem Catholicum, quo nomine soli Episcopi in hac materia intelliguntur, vel Regularibus non subditis habentibus literas dimissorias, etiam speciales, ad tales Abbates à suis Superioribus Regularibus, non autem à propriis Episcopis directas. Ratio fundamentalis ex Fagn. est. Quandoque Prælati non Episcopis per privilegium Apostolicum datur Ordinis potestas, illa datur simili modo, quòd datur Episcopis in consecratione, quemadmodum igitur Episcopus consecratus non subditum inscio proprio Ordinario validè, consentiente autem proprio Episcopo, simul licitè ordinare potest, ita & Abbates habentes potestatem ordinandi ex privilegio personas in privilegio non expressas validè, ac etiam, si specialis consensus & proprii Episcopi deputatio accedat, licitè ordinare va-

lent. Et ita tenet praxis; quamvis enim similes Abbates ex privilegio Apostolico consecrare possint Calices, Altaria & proprias Ecclesias, attamen ex deputatione Episcopi quotidie consecrant Calices, Altaria & Ecclesias alienas.

Quæres *undecimo*. An ex privilegio Prælati non Episcopi majores Ordines conferre valeant? *R.* Summus Pontifex Sacerdoti potestatem Diaconatum & Subdiaconatum conferendi committere potest. Probatum ex *Trid. & Florent.* ubi dicitur, quòd ordinarius Ordinis Minister sit Episcopus, & consequenter extraordinarius alius ab Episcopo, simplex scilicet Sacerdos, esse potest. Et quamvis non constet, quòd summus Pontifex simplici Sacerdoti unquam Sacerdotium conferendi dederit facultatem, cum tamen de facto quandoque summus Pontifex tribuerit potestatem simplicibus Sacerdotibus conferendi Ordines Diaconatûs & Subdiaconatûs, dicendum est simplicem Sacerdotem posse esse ministrum extraordinarium Diaconatûs & Subdiaconatûs. Ita Innocent. VIII. Anno 1489. Abbati Cisterciensi & aliis quatuor primis Abbatibus, quorum Monasteria ex Cistercio immediatè fundata, & quatuor illius filiarum nuncupatarum, concedit, ne Monachi dicti Ordinis pro suscipiendis Diaconatûs & Subdiaconatûs Ordinibus extra claustrum hinc inde discurrere cogantur, ut suorum Monasteriorum prædictorum Religiosis, quos idoneos repererint, Subdia- & Diaconatûs Ordines hujusmodi liceat ritè conferre. Hoc privilegium neque per Tridentinum revocatum, neque per non

usum abrogatum, sed adhuc in suo vigore perseverare recentioribus exemplis probat *cit. Wex p. 5, tr. 3. cont. 2.*

Quæres duodecimo. Quibus Episcopo Ordines conferre licet? *ꝛ.* Episcopus ordinare debet solum proprios subditos, cæteros verò non subjectos absque Ordina-

narii proprii licentia illicitè ordinat. *totà dist. 71. cap. cum nullus. de temp. ordinat. in 6. Trid. Sess. 23. de reform. cap. 8.* Porro ex 3plici capite fit aliquis Episcopo ordinanti subditus, vel ratione originis, vel ratione domicilii, vel ratione beneficii. *cit. cap. nullus. junct. gloss.*

§. Secundus.

DE

Iis, qui ordinari possunt.

Quæres primo. Quis subditus originis? Qui natus est intra Diœcesin Ordinatoris. Non sufficit, quòd quis natus fortuito, ut dum parentes causâ itineris vel alicujus negotii reperiuntur in loco nativitatis, sed ibidem domicilium fixisse debent, sufficit tamen, quòd parentes in illo loco nati sint; quia in jure parificantur origo propria, & origo paterna. *L. assumptio. 6. §. filius. ff. ad municipalem.* In filiis naturalibus origo propria matris, non patris consideratur. In exposititiis, quorum parentes ignorantur, origo loci, in quo renati, vel illius, in quo expositi, attenditur. Quemadmodum autem per nativitatem temporalem propria acquiritur origo, ita etiam per Baptismum, qui dicitur spiritualis nativitas, per quam quis de novo nascitur. *cap. debitum. 4. de Bapt.* Intellege de Baptismo in Parochia propria suscepto; sicut enim nativitas accidentalis in loco non facit originarium, sic ex eadem ratione nec Baptismus accidentalis. Conversi ad fidem illius loci, in quo baptizantur, sunt originarii, ibidem enim spiritualiter sunt renati.

Quæres secundo. Quis subditus domicilii? *ꝛ.* Qui de facto in Diœcesi degit, vel moratur, cum animo perpetuo ibi manendi. Duo igitur ad habitationem simpliciter dictam requiruntur: *1mo.* Actualis habitatio. *2do.* Animus perpetuò habitandi, qui animus colligitur ex sequentibus: Imprimis si quis aliò se conferat, ac domum emat vel conducat ad inhabitandum cum declaratione, quòd ibidem domicilium figere velit, illico sine ullo temporis lapsu domicilium acquirit, etiam si majorem partem suarum fortunarum illuc non contulerit, sicut econtrà, si aliquis aliò se conferat, cum declaratione ibidem non contrahendi domicilium, non acquirit habitationem, quamvis etiam totam suam substantiam illuc contulerit, vel longo ibidem tempore moratus fuerit, quia in iis, quæ ab animo pendent, potius declarationi expressæ, quàm facto statur contrario. Quando non constat de certa animi declaratione ex verbis, fit conjectura ex facto, ita si quis per decem annos continuò in aliquo loco habitaverit, si cum

ma